

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor: EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar: I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 22,50
 3 luni 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

SUMAR

— 8 Iunie 1916 de d-l judecător N. I. Mihăescu;

JURISPRUDENȚA

— Curtea de apel Craiova s. II: *Societ. Coop. pe acțiunei Pepiniera cooperativă Caracal* ș. a. cu B. Știrbei (Omisia vreunui gir, ori reproducerea chiar neexactă a schimbii în procesul verbal de protest, nu atrage nulitatea protestului, întru cât nu este o condițiune esențială, fără care protestul nu și-ar putea produce efectul);

— Curtea de apel Buc. s. I: *Librăria Națională cu Ministerul Cultelor și Instr. publice* (In materie de quasi-delicte cererea de daune trebuie respinsă dacă lipsește unul din cele trei condițiuni cerute: culpă sau greșala pentru cel care l-a comis; ca faptul să fie imputabil autorului și ca acel fapt să fi cauzat un prejudiciu moral sau material);

— Idem s. II: *Eliza Candiano Popescu cu Pastia s. a.* (După ce se determină o acțiune, după terminologie sau după natura dreptului? — Stăpânirea cu titlu precar nu poate conduce pe posesor la dobândirea proprietății prin prescripție, fiind că proprietatea nu se pierde prin neuz. — Cel care dobândește pe baza unui titlu o posesie viciată, trebuie să fie de bună credință spre a o putea preface în o posesie utilă, pentru ea după trecerea de 10 ani să prescrie dreptul de proprietate);

— Trib. Bacău s. II: *I. Rotenberg cu A. Grinberg* (Dacă pentru o sumă ori cât de mică, unică datorie ajunsă la scadență și neachitată debitorul comerciant, ori cât de solvabil ar fi poate fi declarat în stare de faliment?);

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. I: Hotărâre.* — Publicitate. — Partaj. — Lipsa mențiunii că a fost dată și citită în ședință publică hotărârea de admitere în principiu. — Dacă se pot discuta viciile acestei hotărâri când nu s'a făcut apel contra ei ci numai contra hotărârei de omologarea partajului?

— *Casație s. II: Divorț.* — Efecte. — Transmiterea la copii a unei treimi din averea soțului vinovat. Operarea transmiterii de drept în puterea legii de și nu s'a menționat în sentința de divorț. Lipsa de transcriere a sentinței de divorț. — Dacă poate fi invocată și de soți sau numai de terții art. 285 c. civil.

— *Casație s. III: Industrie națională.* — Acordarea avantajelor legi industriale. — Clădirea pentru locuința personalului fabricii. — Scutire de fonciar. — Dacă fabricantul face parte din personal. — Art. 13 din lege. — Neaplicarea scutirilor la stabilimentul comerciaj.

8 Iunie 1916

Este o dată importantă 8 Iunie 1916, care în vremuri de liniște externă ar fi provocat interesante discuțiuni, fie ea un fragment al problemei sociale, ce urmă să se discute și rezolve, fie numai ca o chestiune izolată de menținerea unui principiu tradițional.

În adevăr, la 8 Iunie 1916, potrivit art. 132 din Constituție, expiră termenul inalienabilității pământurilor foștilor clăcași, a celor date însurașilor și ale locuitorilor ce au cumpărat loturi mici de la Stat, în urma legilor dela 1864, 1879 și 1884.

Dela această dată bunurile rurale libere de orice

îngrădire vor intra sub imperiul mult trâmbițatelor legi a circulației bunurilor și a anexei ei, libertatea transacțiilor.

Să însemne oare 8 Iunie 1916 în legislația noastră abolirea pentru totdeauna a acestui principiu, care a cârmuit mare parte din proprietatea noastră rurală mai bine de o jumătate de secol?

Din punct de vedere juridic răspunsul este negativ. Multă vreme se vor mai discuta în fața instanțelor judecătorești probleme în legătură cu acest principiu. Se va pune după această dată întrebarea, dacă procesele de anularea vânzărilor unor asemenea bunuri, care începuseră mai înainte de această dată, vor mai putea continua, sau 8 Iunie 1916 va însemna o confirmare legală a acestor înstrăinări; după cum se va discuta iarăși, dacă procese noi își vor putea lua cursul judecătorec motivate de înstrăinări ilegale anterioare lui 8 Iunie 1916.

Economicește vorbind principiul inalienabilității loturilor mici este iarăși departe de a trece în domeniul istoric al științei noastre sociale.

Legi noi ca aceia a Cassei rurale îl consacră prin art. 42, care zice.

„Loturile cumpărate conform legii de față vor putea fi înstrăinate în următoarele condițiuni:

1) Loturile de cinci hectare numai între țărani, fără ca aceștia să poată cumpăra mai mult de două loturi și fără să poată prin asemenea cumpărări, să-și formeze o proprietate mai mare de 15 ha.“ etc.

Iată dar principiul inalienabilității relative a loturilor mici devenit o axiomă economică menită să înlesnească rezolvarea problemei agrare și cred că cu drept cuvânt:

Principiile de drept nu sunt numai „un reflex al organizării economice“, după cum afirmă și crede, că a dovedit d-l St. Antim¹⁾.

Este prea rece și unilaterală o asemenea explicație a originii normelor de drept.

Tot atât de insuficientă este și noua teorie, care explică principiile de drept, ca fiind rezultatul unor „Idées forces“, abstracțiuni, pe care le realizează

¹⁾ Vezi St. Antim: «Conceptia economică a Dreptului» pag. 6.

oamenii mari de Stat, dotați de natură cu talente deosebite²⁾.

Se atribue prin această teorie regulilor juridice o origină prea misterioasă și degajată cu totul de mediul social, la care ele se aplică.

Origina principiilor fundamentale și proprii unui popor — nu vorbesc de cele importate — *trebuie căutate în conștiința socială a aceluia popor, ajunsă într'un moment dat la maturitatea luminei sale.*

Evit intenționat de a întrebuința expresia mult agreată de „*juridicitate*”³⁾, pentru că această noțiune cuprinde în sine o nuanță strict juridică. Ori, dacă printre factorii, care compun la un moment dat conștiința socială generatoare de reguli juridice, sunt și jurisconșulții, nu e mai puțin adevărat însă, că această singură calitate nu este suficientă.

Nu toți eminentii jurisconșulți pot fi și buni legiuitori, după cum nu este o condiție inexorabilă, ca un legiuitor să fie și un eminent om de drept.

Cei mai mulți dintre jurisconșulți își epuizează talentul în cadrul celor două coperte ale egoismului din dosare, sau în cazul cel mai bun în atmosfera aulei vre-unei Facultăți.

Pentru a fi un factor efectiv al conștiinței sociale luminate, se cere, pe lângă cunoașterea desăvârșită a nevoilor sociale din acel moment, să poseadă și o cultură generală, care să-i dea posibilitatea de a găsi soluțiile acelor trebuințe și mai presus de toate anumite predispoziții sufletești pentru a legiferă și înfăptui acele soluțiuni.

Când mai mulți factori în asemenea condiții se întrunesc, își formează un curent puternic în mediul social și la momentul potrivit, traduc în fapte ideile, care i-au obsedat de multă vreme, reușind astfel să curme — într'o măsură mai mare sau mai mică — nevoile generale.

Atunci conștiința socială își ajunge apogeul ei.

Un asemenea moment ideal a avut conștiința noastră socială, în trecutul ei, la anul 1864. Atunci s'a fixat puternic primul jalon în resolvarea problemei sociale și rămâne de văzut, când va urmă cel de al doilea.

Printre principiile fundamentale introduse la acea dată a fost și principiul „inalienabilității relative” al loturilor rurale înscris în art. 7 al legii dela 1864.

„De la promulgarea decretului acestuia în termen de 30 de ani, săteanul sau moștenitorii săi, nu va putea înstrăina, nici ipoteca proprietatea sa etc.”.

S'a înțeles bine în acea vreme, că într'o țară emnamente agricolă ca a noastră este nevoie de o proprietate mică și în al doilea rând o asemenea proprietate, pentru a fi menținută, trebuie să fie îngrădită de această dispoziție.

²⁾ Vezi: Alfred Fouillée: «*Idée Moderne du Droit*» pag. 240 și urm., care este admisă în totul de d-l C. Dissescu în scrierea sa: «*Ideia de Drept și Fundamentul ei*», pag. 60 și urm.

³⁾ Vezi Edmond Picard: «*Le droit Pur*» pag. 346 și urm.; iar după dânsul d-l Farnoschi Vasiliu: «*Codul Civil și Interdependența Socială*» pag. 11 și urm.

Astăzi a dispărut oare o asemenea necesitate socială, pentru a lăsa, să cadă în desuetudine principiul inalienabilității?

De sigur că nimeni nu va afirmă acest lucru. Găsim din contră în cărțile de doctrină ale nevoilor noastre sociale repetându-se adesea⁴⁾.

„In legătură cu cele spuse despre repartițiunea proprietății rurale, trebuie să constatăm înainte de toate un contrast social agrar. Vedem pe deoparte marea proprietate latifundiară în mâinile câtor-va, pe de altă parte proprietatea parcelară insuficientă a țăranilor, cu expresa tendință spre pulverizare, etc.”.

Fînd încă mult simțită nevoia unei proprietăți mici, principiul inalienabilității se impune în mod firesc, fiind o garanție solidă contra acaparatorilor ei.

Când susțin prelungirea inalienabilității relative a loturilor mici rurale, nu am de loc impresia, că cer menținerea unui anacronism în economia noastră, ci din contră cred, că pentru progresul nostru social un asemenea principiu valorează mai mult decât zece catedre de Encyclopedia Dreptului, ori de versificația juridică, ce s'ar introduce la Facultățile noastre.

Ce se obiectează acestui principiu?

Se spune cu tărie, că acest principiu ar fi cu totul contrariu altuia, care este cu mult mai mare: Circulația bunurilor și că ar fi provocat chiar o stagnare a transacțiilor noastre.

Să fie oare adevărată această afirmare?

Mai întâiu observ un lucru ciudat, care se întâmplă în mod obișnuit în discuția diferitelor chestiuni: Când se epuizează toate argumentele, se aruncă un cuvânt mare, pompos ca „circulația bunurilor”, „libertatea transacțiilor”, etc. și atunci discuția încetează; deși de fapt de aci în colo ea ar trebui să se întetească, pentru a se evidenția sensul unui asemenea cuvânt.

Dar să zicem, că este o lege divină descoperită și comentată mai întâiu la Paris ori Berlin și că în conformitate cu aceasta bunurile trebuie să circule în România, ca și în Franța și aci ca în America de Sud. Să nu aducem în discuție nici chestiunea vitezei, cu care trebuie să circule aceste bunuri, pentru ca acest principiu, să fie și mai satisfăcut și numai să ne întrebăm:

Nu circulă la noi loturile rurale? Lor li se datorește stagnarea în transacțiile imobiliare, care — recunosc — chiar în vremea normală începuse să se resimtă?

Răspunsul îl găsim în experiența ce am făcut la trei judecătoria rurale. Majoritatea actelor ce am autentificat aveau de obiect loturi rurale. O statistică oficială ar confirmă peste tot această constatare.

Bunurile rurale aduc cu prisosință tributul lor principiului sacrosanct al circulației bunurilor, iar cauzele

⁴⁾ Vezi L. Mihai Șerban: Problemele noastre social-agrar p. 171, lucrare întocmită cu multă sirguință după ultimele statistici oficiale, dar foarte timidă și resumată în partea care e cea mai exigentă a soluțiilor ce se impun.

stagnării transacțiilor — vorbesc în vremea normală trebuiesc căutate în altă parte.

În primul rând la noi proprietatea mare și cea mijlocie este bine *plasată*; să află în mâini destoinice, care știu să aprecieze beneficiile ei. În vremuri bune vânzarea unei moșii este un eveniment sensational, face înconjurul unuia sau mai multor județe și trece mult timp până să apară altul.

Mai sunt apoi și alte cauze ale stagnării, cum ar fi regimul dotal. Nu se insistă suficient la noi asupra necesității modificării regimului dotal, care constituie o piedică reală la circulația bunurilor. Ce a-și putea să spun mai mult în această chestiune, decât, că am văzut menajii fericite, cari au trebuit să se disolve prin divorț, pentru că regimul dotal, ce-l adoptaseră, nu le îngăduia să vândă bunurile imobiliare ce aveau într-o vreme, când dobânda prețului obținut ar fi fost superioară venitului acestor bunuri.

Dar să lăsăm la o parte chestiunile de amănunt și admitând, că bubuitul tunurilor dinspre toate vecinătățile noastre, se opun la discuția aprofundată a acestei chestiuni, înseamnă oare că 8 Iunie 1916, să ne fie o dată indiferentă?

Cred, că nu și aceasta tot din motive răsboinice.

La 8 Iunie 1916 bunurile rurale va intra în mod absolut în comerț, într-o vreme nefastă, timp de criză, care bântue toată țara și care mai mult ca sigur — va merge progresând. Pe fiecare zi valorile imobiliare scad, spre marea bucurie a speculatorilor, care așteaptă cu nerăbdare scadența inalienabilității.

Mulți din aceia, care știu, că vor fi chemați sub arme, vor vinde loturile lor cu prețuri scăzute; iar cei ce vor rămâne, ori le vor înstrăina ca și cei dintâi, ori le vor zălogi în condițiuni oneroase.

Vom vedea iarăși, cum proprietatea se îngrămădește la câți-va și cum cei mulți vor trece în rândurile desmoșteniților, pentru ca în urmă problema noastră socială să-și reia cursul ei dela început.

Să fie oare scris undeva, ca chestiunea noastră socială să oscileze într'un cerc vițios, totdeauna favorabil speculatorilor?

Iată de ce cred, că măsura inalienabilității loturilor rurale prescrisă de art. 132 din Constituție, trebuie dacă nu desbătută și menținută pentru un alt period de 20—30 de ani, dar că se impune ca ea, să fie prelungită pentru un interval de 4—5 ani, când discuția acestei chestiuni se va putea face în liniștea necesară sau cel puțin loturile rurale vor intra în comerț în vremea valorilor normale.

Altfel vom vedea cu toții cum după 8 Iunie 1916 se va dărâma cu ușurință din edificiul nostru economic, ceace la 1864 s'a făcut cu greutatea cunoscută.

N. I. MIHĂESCU

Judecător Horezu-Vâlcea

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA S. II

Audiența dela 29 Septembrie 1915

Președenția d lui P. PATRICIU, Consilier

D. cizia comercială No. 34

Cambie. — Protest pentru neplată. — Condițiuni cerute (Art. 328 c. comercial)

Cu toate că art. 328 c. com. cere ca protestul să cuprindă, între altele, transcrierea exactă a cambiei, a acceptării și a girurilor, cu toate acestea omisiunea veri unui gir, or reproducerea chiar neexactă a cambiei, nu atrage nulitatea protestului, întrucât nu este o condițiune esențială, fără care protestul nu și-ar putea produce efectul.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut în termen, de Societatea Cooperativă pe acțiuni «Pepiniera Cooperativă Caracal» și de Alecu Constantinescu și C. Dumitrescu, contra sentinței comerciale a Tribunalului Romanați, secția II-a cu No. 66/115, prin care s'a admis acțiunea reclamantului B. Știrbei, și a obligat pe numiții apelanți ca, în mod solidar, să plătească reclamantului suma de lei două spre zece mii coprinși în cambiile cu scadența 1 Aprilie 1915, protestate pentru neplată, plus una sută cincizeci lei cheltueli de judecată;

Având în vedere actele cauzei;

Ascultând pe ambele părți în cele susținute;

Având în vedere că apelanții prezenți Al. Constantinescu și C. Dumitrescu în sprijinirea apelului lor au susținut a se declara nule actele de protest ale cambiilor cu scadența 1 Aprilie 1915, girate de dâșii, pe motivul că în actele de protest nu sunt trecute și girurile puse de apelanți și, în consecință, să fie apărați de plata menționatei sume;

Având în vedere că protestul pentru refuz de plată are scopul de a determina, precum se exprimă Vivante, conținutul exact al cambiei în momentul ajungerei la scadență; că protestul este un act public, solemn și indispensabil pentru a dovedi că s'a săvârșit dispozițiunile prescrise de lege. Este o măsură probatorie și conservatorie, aparținând posesorului cambiei, și care nu poate fi nici completată nici înlocuită prin vreun alt mijloc de probă, întrucât legea a voit să aducă la cunoștința debitorilor de a fi în măsură să cunoască înainte de a plăti, dacă la rândul lor nu exercită acțiunea în regres;

Având în vedere că între alte condițiuni, cerute de art. 323 cod comercial este că protestul trebuie să conțină transcrierea exactă a cambiei, a acceptanților, a girurilor și a tuturilor însemnărilor coprinse întrânsa;

Având în vedere că deși legiuitorul nu prescrie formal nulitatea protestelor în cazul când vreuna din mențiunile prevăzute de lege ar lipsi, cu toate acestea nu se poate zice că intențiunea legiuitorului n'a fost de a da validitate unui protest, care ar fi dezbrăcat de mențiunile necesare validității sale;

Având în vedere că urmează însă a se face o distincțiune între condițiuni absolut esențiale ce trebuiesc să conțină un protest, fără care ar atrage nulitatea sa, și între acele generale care, deși ar lipsi, totuși protestul și produce efectul său;

Considerând că între elementele esențiale speciale, fără care protestul n'ar putea exista sunt: indicarea locului unde protestul s'a făcut, care a fost persoana care a cerut protestul, cine este protestatul, transcrierea exactă a cambiei, răspunsul protestatului, etc;

Considerând că deși prin art. 323 alin. 1 se cere ca protestul să conțină transcrierea exactă a cambiei, cu toate acestea lipsa sau omisiunea vreunui gir, or reproducerea chiar ne exactă a cambiei nu atrage nuli-

tatea protestului întrucât transcrierea cambiei legea o cere pentru a se stabili, pe cât e posibil, identitatea ei, individualizarea; ori, nu se poate susține că omisiunea vreunui gir sau netranscrierea lor în ordinea, în care sunt trecute în cambie ar atrage nulitatea protestului, de oarece identitatea ei rezultă din celelalte indicațiuni ale cambiei, de altfel aceasta rezultă și din modificarea ce s'a făcut noului art. 169 cod comercial, care prescrie trecerea, din cuvânt în cuvânt a poliței, a girurilor și a recomandățiilor ce se face pentru plata sumei coprinșă în poliță; transcrierea din cuvânt în cuvânt, era o asprime prea mare și de aceea legiuitorul din 1887 cere numai o transcriere exactă (Maniu, Drept comercial);

Că, așa fiind, omisiunea transcrierii în actele de protest în discuțiune a girurilor apelanților, nu poate atrage după sine nulitatea protestelor, care au fost comunicate giranților apelanți întrucât dâșii n'au constatat acest fapt;

Pentru aceste motive, Curtea respinge ca nefondat apelul;

(ss) P. Patriciu, B. Brezeanu, D. Niculescu.

(s) Grefier, Bârsănescu

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I

Audiența de la 8 Mai 1915

Președinția d-lui OSCAR N. NICULESCU, Prim-Președinte
Decizia comerelală No. 27

Librăria Națională cu Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice
Quasi-delicț. — Daune. — (Art. 998 cod. civil).

Pentru a se putea susține că faptul cuiva constituie un quasi-delicț pentru a fi aplicabil art. 998 cod. civil, pentru acordarea de daune interese, se cere trei condițiuni:

a) Ca faptul să fie ilicit sau, cu alte cuvinte, să nu consistă în exercițiul unui drept ci, din contră, să constituie o culpă, o greșală pentru cel care l'a comis.

b) Ca faptul să fie imputabil autorului.

c) Și ca acel fapt să fi cauzat un prejudiciu material sau moral.

Că, dacă una din aceste trei condițiuni lipsește, ca, în speță, cererea de daune trebuie respinsă.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat G. Porumbeanu din partea Librăriei Naționale și V. Dumitropol din partea sindicatului Trib. Hfov și pe d-l avocat N. Voinescu din partea Ministerului Instrucțiunii Publice;

Deliberând,

Având în vedere că Librăria Națională atacând cu apel sentința tribunalului susține:

a) Că cererea de declarare în stare de faliment a societății a fost făcută numai ca un mijloc spre a putea scăpa obiectele vândute să nu fie ridicate de judecator așa după cum s'a întâmplat, fiindcă aveau o valoare de aproape 80.000 lei și la licitație se vânduse cu un preț derizoriu de 22.000 lei, iar nu pentru că se găsea în încetare reală de plăți așa cum în mod greșit afirmă tribunalul prin sentința sa;

b) Că de asemenea în mod greșit tribunalul susține prin sentința sa că și Librăria Națională ar fi putut obține prin justiție anularea vânzării așa după cum a obținut-o judecătorul sindic;

c) Că chiar dacă Librăria ar fi fost în reală încetare de plăți, era însă pe cale de a se aranja cu creditorii; Ministerul și Casa Școalelor însă prin vânzarea efectuată a acelor obiecte, a pus-o în imposibilitate de a evita falimentul;

Având în vedere și obiecțiunile ridicate de intimați în apel;

Având în vedere că, în drept, conform art. 998 c. civ.

pentru a se putea susține că faptul cuiva constituie un quasi delict și pentru a fi aplicabil acest text, se cer trei condițiuni: a) că faptul să fie ilicit sau cu alte cuvinte să nu consistă în exercițiul unui drept, ci din contră să constituie o culpă o greșală pentru cel ce l'a comis; b) ca faptul să fie imputabil autorului, c) și ca acel fapt să fi cauzat un prejudiciu material sau moral;

Având în vedere că astfel fiind, urmează a vedea dacă faptul ce se impută intimaților, e ilicit. dacă li se poate imputa lor și în fine dacă le-a cauzat vre-un prejudiciu;

Având în vedere că în ceea ce privește prima condițiune ca faptul să fie ilicit, este suficient stabilit de apelantă, având față de intimați autoritate de lucru judecat, rezultând din sentința tribunalului și deciziunea Curței, cari au constatat procederea ilegală și au anulat vânzarea;

Având în vedere că urmărirea și vânzarea, fiind făcută după ordinul Ministerului de Instrucție și al Casei Școalelor, faptul le este imputabil, iar împrejurarea că vânzarea a fost făcută de agenții fiscalului și că greșala ar fi a lor, nu poate descărca de răspundere Ministerul, acești agenți fiind prepusii Ministerului Cultelor prin efectul legii, în cazurile în care lucrează după ordinele sale și fac serviciu acelui Minister așa că și cea de a doua condițiune e îndeplinită;

Având în vedere că primele două condițiuni fiind îndeplinite urmează a examina dacă este îndeplinită și cea de a treia condițiune adică dacă faptul a cauzat un prejudiciu apelantei;

Având în vedere că în urma declarării Societății în stare de faliment și intervențiunii sindicului, precum și a acțiunii făcute prin care s'a anulat vânzarea, lucrurile au rămas tot în patrimoniul Societății, așa că din acest punct de vedere Librăria nu are vre-un prejudiciu;

Având în vedere însă că apelanta Librăria Națională pentru a face dovada prejudiciului suferit susține că declararea în stare de faliment a Societății au făcut-o numai ca un mijloc pentru a putea salva lucrurile vândute, care aveau o valoare cu mult mai mare de cât aceea cât se obținuse la licitațiune, și că din această cauză au decurs prejudicii;

Având în vedere că prin sentința tribunalului comercial prin care s'a admis cererea apelantei de a fi declarată în stare de faliment, tribunalul constată că Societatea se găsea în încetare de plăți, încă de la 17 Septembrie 1912 și că și alți creditori au cerut declararea ei în faliment, constatare din care se vede că ceea ce a determinat pe reprezentanții Societății a cere declararea nu a fost așa după cum se susține azi numai dorința de a salva lucrurile vândute, ci reala încetare de plăți, iar împrejurarea că mai târziu starea de faliment i-a fost ridicată nu poate dovedi de cât că în interval Societatea a făcut aranjament cu creditorii săi după cum se întâmplă foarte des sau că, în cazul cel mai bun, conducătorii săi nu i-au cunoscut adevărata situațiune financiară și că vânzarea acelor obiecte nu ar fi avut o influență asupra continuării comerțului Societății;

Având în vedere că de altfel nimic nu îndrituia pe reprezentanții societății a aza de acest mijloc atât de radical al declarării Societății în faliment pentru a salva — așa după cum susține — lucrurile vândute, căci dacă în adevăr printr-o acțiune principală Librăria debitoare nu ar fi putut împiedeca ridicarea lucrurilor, așa după cum a obținut-o judecătorul sindic, opunându-se la această soluțiune art 449 pr. civ. dar e cert că dacă lucrurile s'ar fi ridicat Societatea cu mult mai ușor s'ar fi putut desbăgubi prin Justiție de la Minister și Casa Școalelor, ambii intimați fiind solvabili, atât de valoarea lucrurilor cât și de daunele suferite — așa că dacă s'a luat măsura destul de gravă ca aceea

a declarării în stare de faliment trebuie să fi fost și alte cauze și, în orice caz, ea nu poate fi privită decât ca o greșală a conducătorilor Societății și de ale cărei consecințe nu poate fi făcut răspunzător Ministerul și Casa Școalelor;

Considerând însă că ceea ce dovedeste și mai mult că măsura luată de reprezentanții Societății de a cere declarare în faliment nu a fost dictată numai de interesul salvării lucrurilor vândute — așa după cum se susține — sunt și constatările făcute ulterior declarării, din care a rezultat că administratorul delegat al Societății a făcut malversațiuni pentru care a fost arestat și deținut mai mult timp;

Având în vedere că față cu aceste constatări e cu totul neserios a se susține că chiar dacă Librăria Națională ar fi fost în încetare de plăți, era pe cale de a se aranja cu creditorii săi și Ministerul Cultelor prin vânzarea acelor obiecte a pus-o în imposibilitate de a mai evita falimentul;

Având în vedere că astfel fiind, cel de al treilea element al quasi delictului ne fiind stabilit, adică apelanta nedovedind că falimentul său a fost cauzat de faptul ilicit al intimaților, dreptul său la daune nu poate naște și ca atare apelul său câtă a fi respins;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Ionescu-Dolj Curtea respinge, etc.

(ss) Oscar N. Niculescu, St. Mladoveanu, M. Balș, M. Hagiopol, I. Ionescu-Doj.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II

Audiența dela 16 Octombrie 1915

Președenția d-lui I. COANDA, Consilier

Decluziunea civilă No. 201

Eliza Candiano Popescu cu Pastia și alții

Acțiune. — Calificarea ei. — După ce se determină? — După terminologie sau după natura dreptului?

Uzucruț. — Acțiune în anularea lui față de uzucruțiar și opozabilitatea față de terții. — Acțiune reală. — Cercetarea titlurilor de proprietate.

Posesie. — Posesor cu titlu precar. — Transformarea posesiei viciată în posesie utilă. — Bună credință. — Prescripție. — (Art. 1857, 1858, 1866, 1867; art. 568, 569, 688, și 689 pr. civilă).

1. Calificarea unei acțiuni nu se determină după terminologia întrebuițată de cel care o pornește, ci de natura dreptului pe care îl consacără această acțiune. Că, dacă rezultatul unei acțiuni va fi în mod direct sau indirect consacrară față de părât a calității de proprietar a reclamantului, este neapărat necesară, în asemenea caz, ca să se cerceteze titlurile de proprietate.

Prin urmare, pentru ca cineva să poată cere desființarea uzucruțului, ce există asupra unui bun, este neapărat necesar să fie proprietar al acestui bun și încuviințarea din partea justiției, a unei asemenea acțiuni, implică neapărat calitatea de proprietar.

Deci, dacă se desființează uzucruțul față de alte persoane în afară de uzucruțiar, cum se cere de reclamantă în speță, se stabilește față de ele calitatea de proprietar.

2. Stăpânirea cu titlu precar a unui imobil nu poate conduce pe posesor la dobândirea proprietății prin prescripție, fiindcă proprietatea nu se pierde prin neuz.

3. Cel care dobândește pe baza unui titlu o posesie viciată, trebuie să fie de bună credință spre a o putea preface în o posesiune utilă, pentru ca după trecerea de 10 ani să prescrie dreptul de proprietate.

S-au ascultat din partea apelantei d-l avocat Cornescu, iar din partea intimaților Pastia d-l avocat B. Păltineanu.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut în termen prin petiția înregistrată la No. 3678 din 2 Iulie 1911 de Eliza I. Arion azi Eliza Candiano-Popescu, în contra sentinței civile No. 304 din 27 Mai 1911, a Tribunalului Dâmbovița, prin care se respinge ca nefondată acțiunea intentată împotriva lor: Locot. Colonel Ștefan Vlădescu, Vasile Popescu, D-r. C. Pastia, Toma C. Deșliu, și Sublocotenent Alex. P. Pastia;

Având în vedere că prin această acțiune reclamanta a cerut la prima instanță ca Locot. Colonel Ștefan Vlădescu, să fie declarat decăzut din uzufructul ce i s'a constituit prin actul de donație autenticat de Trib. de Notariat Ilfov la No. 4531 din 1905 și sentința să fie declarată opozabilă celorlalți părâți, judecându-se că sentința No. 457/908 a Trib. Dâmbovița este nulă față de reclamantă;

Având în vedere că, în cursul procesului încetând din viața Dr. C. Pastia și Toma Deșliu, au fost chemați în locul celui dintâi Const. C. Pastia, Ana T. Deșliu Maria A. Zisu cu autorizația soțului său, Alexandrina V. Popescu, Sabina Pastia, Locot. Al Pastia și Costanța Boiarolu, iar în locul celui d'aldouilea s'a citat Angelica Deșliu, C. Deșliu, General I. Deșliu, Mihail Deșliu și Eliza Politimos;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, lucrările din dosar și actele înfățișate, din care se constată în fapt cele ce urmează:

Încetând din viață în anul 1849, în Târgoviște, Pitarul Alecu Pastia, fosta lui soție Serdăreasa Ecaterina născută Pleșoianu, recăsătorită cu Mihail Vlădescu, este orânduită, după cum rezultă din adresa No. 492 din 7 Februarie 1850 a prezidentului Trib. Dâmbovița, ca epitropă a casei răposatului; printre copiii minori ai acestuia figură și C. Pastia care a figurat în procesul de față sub numele de Dr. C. Pastia. La 20 August 1849 se alcătuesc de către cilenul Tribunalului Dâmbovița în asistența Procurorului, inventarul averii răposatului. În acest inventar figura avere mobilă și imobilă: 2 cai, 6 tigani, 2 case în Târgoviște, o livadă și o viie pe valea Voivozi cu livade de pruni și fân, 2 odăi și o povarnă. Sărdăreasa Ecaterina Vlădescu, iscălește acest inventar făcând mențiune în privința averii imobile că casele din Târgoviște sunt ale ei, iar livada și viea sunt supuse pretențiunilor ei zestrare și a altor creditori. La Februarie 1868 moare Mihail Vlădescu al doilea soț al Ecaterinei Vlădescu, rămânând în urma lui din această căsătorie trei fii minori între cari și Ștefan Vlădescu (care figurează în procesul de față ca părât) La 9 Decembrie 1878, Ecaterina Vlădescu «proprietara absolută a două case din Târgoviște și a unei vii situată pe Valea Voivozilor» fiind a vinde de bună voie câte trele aceste imobile prin licitațiune, adresează în acest scop președintelui Trib. Dâmbovița o cerere care este admisă ordonându-se scoaterea în vânzare a imobilului. La 23 Martie se drează de Portărelul Tribunalului procesul verbal de situațiune a imobilelor, iar la 15 Septembrie 1879 acesta imobile sunt adjudecate definitiv asupra locotenentului Ștefan Vlădescu fiul vânzătoarei, care oferă 4800 lei pentru case și 2600 lei pentru vie; La 12 Februarie 1880, Ecaterina Vlădescu declară printr-o petițiune adresată președintelui Tribunalului, că a primit prețul dela adjudecatar, cărui se liberează la 14 Februarie 1880 o ordonanță de adjudecare pentru toate imobilele, care este transcrisă la No. 48/80, fără a fi însă executată prin portărei La 1891 se ordonă de Trib. Ilfov secția III, luarea unei inscripțiuni ipotecare în valoarea de 30000 lei, asupra viei din Valea Voivozilor, pentru garantarea pretențiunilor dotale ale D-nei Josefina Vlădescu soția D-lui Locot. Colonel Ștefan Vlădescu. Această inscripțiune însă, este desființată în Ianuarie 1905, după cererea soților Vlădescu (Jurnalul Trib. Ilfov secția III, No. 842/905), fiind transferată asupra proprietăților D-lui Locot. Colonel Vlădescu din București, str.

Bateriilor 16 și str. Polonă No. 96. La 25 Mai 1905, prin actul autentificat la No. 453/915, de Trib. Ilfov Notariat, Locot. Colonel Ștefan Vlădescu, dăruiește de veci Elizei I. Arion, fiica nepoatei sale de soră Sofia Candiano-Popescu, nuda proprietate a viei sale din Valea Voivozilor, rezervându-și până la încetarea sa din viață uzufructul acelui imobil: donațiunea este acceptată prin acelaș act de donatar iar originalul actului autentificat se liberează soțului D-nei Arion care îl încredințează Locot. Colonel Ștefan Vlădescu împreună cu petiția de transcriere adresată D-lui Grefier al Trib. Dâmbovița. Transcrierea în registrele Trib. Dâmbovița se efectuează sub No. 591/915, la 1 Iunie 1905, iar actul original este liberat conform cererii părților, D-lui Locot. Colonel Ștefan Vlădescu. În 1906 soția acestuia D-na Josefina Vlădescu cere contradictoriu cu soții Arion să se anuleze radierea inscripțiunii ce figura asupra vieii din Valea Voivozilor, radiere încuviințată la 1905 de Trib. Ilfov secția III, după cererea sa;

Tribunalul Ilfov secția IV prin sentința No. 140 din 20 Martie 1906, confirmată prin decizia Curții de Apel din București secția II No. 35 din 26 Ianuarie 1907, respinge această acțiune. La 5 Februarie 1908, Dl. C. Pastia cheamă în judecată pe D-l L-t Col. Ștefan Vlădescu, spre a fi obligat a-i lăsa în deplină stăpânire via din Valea Voivozilor. La ziua înfățișării 5 Septembrie 1908, pârâtul la interogator recunoaște că viaa a aparținut Pitarului Alecu Pastia, tatăl D-rului Pastia, iar nu mamei lor comune, Ecaterina Vlădescu decedată la 1900. Că chiar mama D-sale i-a spus acest lucru înainte de a muri și că a fost o înțelegere între D-sa și D-rul Pastia, ca să mai stăpânească viaa 10 ani dela moartea mamei D-lor, spre recompensarea cheltuielilor de înbunătățirile făcute. În fond pârâtul a cerut a se admite acțiunea reclamantului. În consecință Tribunalul prin sentința No. 467 din 1903, a admis în totul acțiunea; nefăcându-se apel, această sentință este investită cu formula executorie la No. 26 Februarie 1909 și executată la fața locului la 22 August 1909 de Portărelul Trib. Dâmbovița, după ce la 5 Septembrie 1908 D-r C. Pastia ridicase de la dosarul cauzei cu învoirea scrisă a Colonelului Vlădescu actele ce depusesese în original și în copie;

Înainte de a se efectua investirea cu formula executorie și anume la 22 Decembrie 1908, Eliza I. Arion intentase acțiunea de față, care a fost respinsă prin sentința atacată cu apel, pentru motivul că nu înfățișase actul de donație din 1905 original. Se face apel de către Eliza Arion care cere dela Trib. Notariat Ilfov să i se libereze un exemplar al actului de donație potrivit art. 1188 c. civil, susținând că a pierdut originalul. La înfățișare Colonelul Ștefan Vlădescu, prezintă originalul ce se afla în păstrarea sa, zicând că se va remite soților Arion după încetarea sa din viață. Cererea soților Arion este în consecință respinsă prin jurnalul No. 3167 din 14 Mai 1911;

În cursul instanței D-r C. Pastia vinde viaa în cestiune Locot. Alecu Pastia și prin partajul efectuat în urma încetării sale din viață, viaa a rămas în lotul acestuia. Ceilalți pârâți au rămas în cauză ca reprezentanți și moștenitori ai d-rului C. Pastia, iar apelanta despărțindu-se a continuat procesul sub numele de Eliza Candiano;

Având în vedere că, apelanta cere ca pârâtul Colonel Ștefan Vlădescu să fie declarat decăzut din uzufructul viei în cestiune pentru că prin declarația ce a făcut cu ocaziunea procesului de revendicare ce i se intentase de d-rul Pastia, D-sa a abuzat de folosința sa; a mai cerut în același timp ca socotindu-se ca nulă sentința obținută de d-rul Pastia, decizia ce se va pronunța să fie declarată opozabilă acestuia prin reprezentanții și urmașii săi;

Având în vedere, că apelanta susține că nu este loc ca în această acțiune să se cerceteze titlurile de proprietate ale părților asupra vieii din Valea Voivozilor, de oare ce nu înțelege să intenteze o acțiune reală în revendicare, ci o acțiune pentru decăderea din uzufruct;

Că dar, înainte de a se cerceta temeiurile acțiunii urmează a se determina natura ei;

Considerând că calificarea unei acțiuni nu se determină după terminologia întrebuințată de cel care o pornește ci după natura dreptului pe care îl consacără această acțiune;

Că dacă rezultatul unei acțiuni va fi în mod direct sau indirect consacrarea față de pârât a calității de proprietar a reclamantului, este neapărat necesară în asemenea caz ca să se cerceteze titlurile de proprietate;

Având în vedere că în cazul de față apelanta cere ca sentința prin care se pronunță decăderea din uzufruct să fie declarată opozabilă reprezentanților d-rului C. Pastia;

Considerând că pentru ca cineva să poată cere desființarea uzufructului ce există asupra unui bun, este neapărat necesar să fie proprietar al acestui bun; deci încuviințarea din partea justiției a unei asemenea acțiuni implică neapărat calitatea de proprietar;

Că deci, dacă se desființează uzufructul față de alte persoane, în afară de uzufructar, se stabilește față cu ele, calitatea de proprietar al bunului;

Că, prin urmare, aceștia sunt în drept să pretindă dovada calității de proprietar celui ce reclamă și a discută titlurile înfățișate, mai ales atunci când în cazul de față acțiunea vizează pe cei cari dețin imobilul;

Având în vedere că apelantul susține că deține imobilul dela Colonel Ștefan Vlădescu în virtutea actului de donație din 1905;

Având în vedere că, deținătorii imobilului susțin că viaa este proprietatea d-rului C. Pastia, provenind din moștenirea acestuia dela Pitarul Alecu Pastia și că Colonelul Ștefan Vlădescu nefiind niciodată proprietar nu a putut transmite prin donație proprietatea Eliza Candiano;

Având în vedere că după cum s'a arătat mai sus, a figurat în inventarul averii Pitarului Alecu Pastia, întocmit în 1859, o vie în Valea Voivozilor, că cu această ocazie fosta lui soție Ecaterina Vlădescu nu a ridicat nici o pretențiune de proprietate asupra viei, susținând că ar avea pretențiuni zestrare în această privință, pe când tot cu această ocaziune a afirmat că este proprietara caselor din Târgoviște trecute asemenea în inventar;

Că cu nici un act nu s'a făcut dovada că minorii Pastia ar fi transmis proprietatea viei Ecaterinei Vlădescu epitroapa și mama lor;

Având în vedere că din depunerile martorilor admiși de Curte prin jurnalul No. 2763 din 21 Decembrie 1913, audiați în conformitate cu prescripțiunile legii de procedură civilă (art. 196) de judecătorul delegat al tribunalului Dâmbovița și în special din arătarile martorului Sache Negoescu, rezultă că viaa pentru care există azi procesul este tot aceea care a aparținut Pitarului Alecu Pastia; că deci nu poate fi îndoială asupra identității localui;

Că, prin urmare, se stabilește că via în cestiune a fost proprietatea d-rului Pastia prin moștenire dela părințele său Pitarul Alecu Pastia iar nu a colonelului Ștefan Vlădescu;

Având în vedere că apelanta susține că colonelul Ștefan Vlădescu era proprietar în virtutea ordonanței de adjudecare dela 1880 și în virtutea prescripției;

Că în aceia ce privește ordonanța de adjudecare desigur că faptul neobiceiului că o vânzare de bună voie între persoane capabile s'a făcut cu formele licitațiunii publice nu viciază vânzarea, însă pentru ca acest act să poată transmite proprietatea, este necesar ca vânzătoarea să fi fost proprietara imobilului vândut; ori s'a arătat mai sus că acest lucru nu este cu nimic dovedit ci din contră se stabilește că proprietar a fost d-rul Pastia;

Având în vedere că apelanta în susținerile afirmațiunii sale că colonelul Vlădescu putea să i transmită proprietatea vieii a invocat: a) Prescripția achisitivă de 3) ani, b) prescripția extintivă de 3) ani, c) prescripția de 10 ani (art. 1858), d) prescripția de 5 ani, (art. 568 pr. civilă) întemeindu-se și pe art. 1806 c. c.;

Având în vedere cu privire la prescripția de 3) ani,

că această susținere nu este fondată, pentru că deși colonelul Vlădescu a stăpânit viia de pe la 1883, nu au trecut 30 ani, de la 1879 data adjudecării ei asupra lui Ștefan Vlădescu până la 1908 data întentării prezentei acțiuni și posesiunea Ecaterinei Vlădescu nu poate fi unită cu cea dintâi, pentru că neinvocându-se și neexistând în persoana ei nici un caz de intervertire a posesiunii în fapt, sau în drept, această stăpânire a fost precară, fiind exercitate pentru D-r Pastia și deci nu a putut conduce la prescripția de 30 ani;

Având în vedere că nici prescripțiunea extinctivă nu poate fi opusă cu succes dat fiind că proprietatea nu se pierde prin neuz, și că nu poate exista prescripțiunea extinctivă fără corolarul indispensabil al unei prescripțiuni achisitivă din partea cuiva, dar, deosebit de aceasta; D-r Pastia nu avea nevoie să intenteze acțiune în revindicare în contra Ecaterinei Vlădescu care, după cum s'a stabilit, nu putea să stăpânească decât pentru dânsul iar dela luarea în posesiune de către Colonel Vlădescu nu au trecut 30 ani;

Având în vedere că prescripția de 10 ani invocată este bazată pe ordonanța de adjudecare dela 1880 unită cu posesiunea de peste 10 ani exercitată de către Colonel Vlădescu;

Având în vedere că aceste elemente de fapt există în cazul de față, însă este necesar potrivit art. 1858 al. 3, că acel care dobândește posesiunea viciată să fie de bună credință, spre a o putea preface într-o posesiune utilă;

Având în vedere că din toate împrejurările expuse pe larg mai sus, rezultă pentru Curte convingerea deplină că Colonelul Ștefan Vlădescu n'a fost de bună credință nici la anul 1879 când a dobândit imobilul nici ulterior; cunoștința sa despre realitatea lucrurilor rezultă din legăturile străne de rudenie care existau între dânsul, Ecaterina Vlădescu și Dr Pastia, din calea licitațiunii publice întrebuițată pentru vânzarea benevolă între persoane capabile, intenția de a îndepărta ideea de fraudă care rease tocmai din lucrarea acestei precauțiuni insolite, și în fine din cele arătate de Colonelul Vlădescu în concluziunile scrise depuse la prima instanță Atitudinea ulterioară a autorului apelantei confirmă deplin această afirmațiune, căci este greu ca față cu împrejurările de mai sus descrise, să fie socotit de bună credință un om care după ce dăruiește un imobil știind că nu-i aparține caută întâi să greveze imobilul dăruit cu o sarcină pe care tot el ceruse să fie desființată și apoi achiesează la o acțiune în revendicare a imobilului dăruit îndreptată împotriva lui, fără a da de știre proprietarului fondului;

Având în vedere că în lipsa elementului bune credințe din partea achizitorului Vlădescu, nu se poate invoca nici prescripția de 10 ani;

Având în vedere că prescripția de 5 ani prevăzută de art. 568 pr. civilă nu este aplicabilă pentru că este vorba de o vânzare benevolă între persoane capabile și pentru că chiar dacă ar fi vorba despre o licitație pentru bunuri de minori, încă art. 688 și 689 pr. civilă, nu declară ca aplicabile în acest caz dispozițiunile art. 569;

Având în vedere că neexistând prescripție nu mai este necesar a se discuta dacă a fost sau nu întrerupere potrivit art. 1867 c. civil;

Având în vedere că dreptul de proprietate al Colonelului Vlădescu ne fiind dovedit, apelanta a dobândit nuda proprietate de la o persoană care nu era proprietară și deci nu este proprietară și nu poate cere desființarea uzufructului;

Că, în zadar D-sa susține că și reprezentanții D-rului Pastia au căpătat drepturile lor tot de la Colonelul Vlădescu, întâi pentru că hotărârile judecătorești sunt declarative iar nu atributive de drepturi și în al doilea rând dreptul acestor intimați asupra imobilului în chestiune este stabilit prin probele enunțate mai sus, iar nu prin hotărârea de la 1908;

Având în vedere, că acțiunea Elizei Candiano este deci din acest punct de vedere nefondată și urmează a fi respinsă împreună cu apelulul făcut de dânsa;

Având în vedere că stabilindu-se față cu reprezentanții D-rului Pastia și cu Colonelul Vlădescu că acesta nu a fost proprietar și nu a putut transmite nuda proprietate Elizei Candiano, nu se mai poate discuta și admite față de Colonelul Vlădescu cererea acesteia de desființarea uzufructului.

Pentru aceste motive Curtea respinge etc.

(ss) I. Coandă, Al. Dem Oprescu, M. Balș.

Grefier (s) Stoianovici

TRIBUNALUL BACĂU, S. II

Audiența dela 23 Septembrie 1915

Președenția d-lui C. St BOSSIE, judecător de ședință

I. Rottenberg cu A. Grünberg

Sentiința com. No. 107

Faliment. — Comerciant. — Încetare de plăți. — Dacă pentru o sumă oricât de mică, unica datorie ajunsă la scadență și neachitată, debitorul comerciant poate fi declarat în stare de faliment. — (Art. 695 c. comercial).

In lege neprecizându-se înțelesul expresiunii «încetarea plăților» sau condițiile în care o astfel de încetare ar putea avea loc, rămâne la aprecierea judecătorilor ca, în fiecare caz, ținând seamă de quantumul datoriei pentru care se cere declararea în faliment, de importanța comerțului ce debitorul exercită și chiar de numărul creanțelor neachitate, să se vadă dacă realmente comerciantul este în încetare de plăți, neputându-se admite ca în exercitarea unui comerț important, cum este acela al pârâtului, să rezulte o încetare de plăți din simplul fapt al neachitărei unei cambii de 120 lei, creditorul putând cu înlesnire realiza creanța sa pe cale de urmărire silită, iar nu pe aceea a declarării în faliment.

Tribunalul,

S'a ascultat reclamantul I. Rottenberg, iar pârâtul Grünberg, prin d-l avocat Ed. Racoviță;

Asupra prezentei acțiuni comerciale:

Văzând că Isidor Rottenberg, domiciliat în București, strada Radu-Vodă No. 7, a cerut prin petiția înregistrată la No. 12587, declararea în faliment a debitorului său Aron Grünberg, croitor din orașul Bacău, pe baza unei cambii de 96 mărci 2 % sau una sută douăzeci lei și douăzeci bani, protestată pentru neplată la 1 lunie a. c.;

Considerând că pe baza art. 695 cod. comercial este în stare de faliment comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale;

Că în speță fiind necontestat cum că pârâtul este comerciant și că datoria rămasă neachitată și pentru care se cere declararea în stare de faliment are o cauză comercială, cată a vedea dacă prin neplata acelei datorii pârâtul se găsește în stare de încetare de plăți;

Considerând că în lege neprecizându-se înțelesul expresiei «încetarea plăților» sau condițiile în care o astfel de încetare ar putea avea loc, rămâne la aprecierea judecătorilor ca în fiecare caz ținând seamă de quantumul datoriei pentru care se cere declararea în faliment, de importanța comerțului ce debitorul exercită și chiar de numărul creanțelor neachitate, să se vadă dacă realmente comerciantul este sau nu în încetare de plăți;

Că în speță pedeoparte fiind știut cum că pârâtul posedă în acest oraș un important atelier de croitorie asortat cu ștofe, iar pe de altă parte nerezultând de undeva că asupra sa ar mai fi și alte creanțe în suferință, cată a vedea dacă în atare împrejurări prin neachitarea unui singur bilet la ordin în valoarea sus menționată se poate spune că ne găsim în fața unei încetări de plăți;

Considerând că în interpretarea logică a principiului înscris în art. 695 sus indicat, nu se poate admite ca în exercitarea unui comerț important, precum este acela al pirătului Grünberg, să rezulte o încetare de plăți din simplul fapt al neachitărei unei cambii în valoare de una sută douăzeci lei și douăzeci bani, micimea comparativă a unei atare sume fiind destul de expresivă în sensul concluziei sus arătate;

Că pe baza principiilor din codul civil, aplicabile și în materie comercială, averea debitorului formând gajul creditorilor săi, urmează ca în cazuri ca acela din procesul de față, creditorul să-și realizeze creanța pe cale de urmărire silită, iar nu pe cea a declarării în faliment, o atare declarare presupunând nu numai simplul fapt al neachitărei unei datorii de minimă importantă, ci o reală stare de încetare plăților, dedusă din un complex de împrejurări care să reflecte situațiunea gravă în care s'ar găsi comerciantul debitor;

Că față de toate acestea, Tribunalul apreciind și gă-sind că pirătul nu se află în încetare de plăți, urmează

că cererea de declarare în faliment devine neîntemeiată și ca atare cată a fi respinsă;

In cece privește cererea de daune formulată de către pirăt:

Considerând că pirătul neachitând reclamantului suma ce-i datora pe baza cambiei sus menționată, reclaman-tul a putut crede că debitorul său este în încetare de plăți și deci să ceară declararea în faliment;

Că dacă Tribunalul apreciind a găsit că o atare încetare de plăți nu există, de aci nu rezultă că creditorul reclamant neachitat de suma ce i se datorește să fie obligat a plăti debitorului său daune, dat fiind că aprecierea Tribunalului nu poate merge până acolo încât să transforme pe creditor în debitor și pe debitor în creditor;

Că, deci cererea pirătului fiind neîntemeiată, cată a fi respinsă ca atare;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător C. St. Bossie, Tribunalul, respinge, etc.

(ss) C. St. Bossie; Eugen Munteanu.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI *)

INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul Petre Velicu prin d-l avocat Alexandrache.

Intimatul C. Slave ș. a., prin d-l avocat M. Alexandrescu.

Hotărîre. — Publicitate. — Partaj. — Lipsa mențiunei că a fost dată și citită în ședință publică hotărîrea de admitere în principiu. — Dacă se pot discuta viciile acestei hotărîri când nu s'a făcut apel contra ei ci numai contra hotărîrei de omologarea partajului?

Lipsa mențiunei în josul hotărîrei că a fost dată și citită în ședință publică, nu o face, propriu zis, inexistentă, ci constituie numai un viciu al hotărîrei, ea fiind anulabilă pentru lipsă de publicitate. Pentru a se cere anularea unei asemenea hotărîri, ea urmează să fie atacată pe căile acordate de lege.

Prin urmare, încheerea de admitere în principiu chiar dacă nu cuprinde mențiunea că a fost dată și citită în ședință publică, câștigă autoritatea de lucru judecat dacă ea nu a fost atacată cu apel ci numai aceia prin care se omologă operațiunile partajului, în care apel nu se pot discuta viciile primei hotărîri, aceea de admitere în principiu. (*Cas. I, decizia No. 549 din 9 Oct. 915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov s. I, No. 28/914.*)

CASATIE S. II

Recurentul Spiridon M. Teodorescu prin d-l avocat Stoicescu.

Intimații Sofia și dr. Doljan prin procurator C. Teodorescu prin d-l avocat Anghel Dumitrescu.

* Divorț. — Efecte. — Transmiterea la copii a unei treimi din averea soțului vinovat. — Operarea transmiterii de drept în puterea legii, deși nu s'a menționat în sentința de divorț. — Lipsă de transcriere a sentinței de divorț. — Dacă poate fi invocată și de soți sau numai de terți. — Art. 285 c. civil.

Dreptul de proprietate asupra unei treimi din averea soțului vinovat, se dobândește de copii în puterea legii; transmisiunea acelei treimi se operează de drept, fără ca să fie neapărată nevoie ca recunoașterea drepturilor copiilor să fie făcută prin sentința de divorț, sub pedeapsa pierderii dreptului lor.

*) Cele însemnate cu * steluță vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

Transcripțiunea sentinței de divorț prevăzută de art. 285 c. civil, fiind numai o măsură de publicitate luată în interesul terților, numai aceștia pot invoca neopozabilitatea sentinței de divorț, iar nu și soții. (*Cas. II, decizia civilă No. 209 din 11 Septembrie 915 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 158/915 a Curții de apel din București Secția I*)

CASATIE S. III

Recurentul Benedict Martin prin d-l avocat Matache.

Intimata Admin. financiară a Capitalei prin d-l avocat M. Paraschivescu.

Industria națională. — Acordarea avantajelor legii industriale. — Clădire pentru locuința personalului fabricii. — Scutire de fonciar. — Dacă fabricantul face parte din personal. — Art. 13 din lege. — Neaplicarea scuti-rilor la stabilimentul comercial.

a) Avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale privesc numai întreprinderea industrială propriu zisă, iar nu și comerțul ce s'ar exercita în mod cu totul distinct de stabilimentul industrial, (prăvălie în care se vinde în detaliu).

b) Scutirea de impozite acordată pe temeiul legii pentru încurajarea industriei naționale se întinde conform art. 13 din această lege și la clădirile necesare locuinței întregului personal al fabricii, din care face parte desigur și fabricantul sau directorul stabilimentului industrial, atunci bine înțeles când el își are locuința la fabrică, întrucât fără conducerea lui, fabrica nu ar putea funcționa. (*Cas. III, decizia No. 438 din 7 Octombrie 1915, prin care s'a basat decizia comisiunei de apel din capitală No. 19/915.*)

TABLA de materii pe anul trecut s'a tipărit. Ea este, după cum se știe, un adevărat repertoriu juridic. Preful cu care s'a pus în vânzare este tot de 5 lei ca și a celor de anii trecuți.

Rugăm a ni se trimite plata abonamentelor prin mandat postal la Redacție sau a se achită la prezen-tare redactorului I. Bacicu, incasatorului D. Niculescu, pentru provincie și C. Petculescu pentru Capitală, numai în schimbul chitanțelor ce vor primi cu stampila „Curierului Judiciar”.